NOV 3 1919

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всї листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium,
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 1-го ПАДОЛИСТА 1919. Ч. 130. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. SATURDAY, NOVEMBER 1, 1919. No. 130.

ЗАГАЛЬНЕ ПОВСТАНЄ НА УКРАЇНІ ПРОТИ ДЕНІКІНА.

Українські війска Петлюри і Махна Получили ся з большевиками.

Страшна нужда у східній Галичині. -- Ратункова акція американських Українців.

Загальний страйк углекопів в Злучених Державах розпочав ся.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

ЗАГАЛЬНЕ ПОВСТАНЄ НА УКРАЇНІ ПРОТИ ҐЕН. ДЕНІКІНА.

Війска Петлюри і Махна получили ся з війсками большевиків.

ЛОНДОН, 30. жовтня. — Бездротна телеґрама з Москви доносить, що на Україні вибухло загальне повстанє проти війск ґен. Денікіна та що великі відділи війск ґен. Петлюри і ґен. Махна получили ся з війсками [illegible]ветськими.

Міста, як Черкаси, Чигири[illegible]нів, Триполє, всї над Дніпром, і богато инших місцевост[illegible]до 95 миль на полудневий схід від Києва опинило ся в р[illegible]встанців.

Дуже завзятий бій відбу[illegible]між війсками ґен. Денікіна і ґен. Махна, командант[illegible]ві самостійних армій на Україні. Ґен. Махно здобув А[illegible]овськ, важне місто, положене над Дніпром у віддал[illegible]миль від Чорного моря. Війска Махна приступили [illegible] облоги Єлисаветгорода, міста о 100.000 населеня, як[illegible]им містом в північній части херсонської ґубе[illegible]. Махна зближають ся тепер д[illegible]олаєва (над Дніпром) і до Херсона, які по Одесї є най[illegible]шими пристанями на Чорнім морю.

ЗАВЗЯТИЙ БІЙ МІЖ ВІЙСКАМИ ПЕТЛЮРИ І ДЕНІКІНА.

Большевики кинули проти Денікіна великі війска.

ЛОНДОН, 30. жовтня. — Завзятий бій відбуваєть ся під теперішну пору між війсками ґен. Денікіна і Петлюри, команданта українських війск, який в останних часах поріжнив ся з ґен. Денікіном і розпочав війну проти його війск. Війска Петлюри в околиці Жмеринки були приневолені опорожнити кілька сіл.

Урядовий звіт з головної кватири ґен. Денікіна доносить дальше, що большевики кинули проти війск ґен. Денікіна невичайно велику силу, намагаючи ся в сей спосіб усунути небезпеку, яка загрожувала Москві зі сторони армії ґен. Денікіна. Вправді наступ ґен. Денікіна відбуваєть ся дальше, але треба надїяти ся кождої хвилї, що з причини непогоди він буде здержаний.

ВІЙСКА ПЕТЛЮРИ 96 МИЛЬ ВІД ОДЕСИ.

Заняли місто Городище, здобуваючи богато воєнних матеріялів.

(Від Української Місії у Вашінґтоні).

ВІДЕНЬ, 27. жовтня. — Звіт українського ґенерального штабу доносить, що кампанія українських війск проти добровольців ґен. Денікіна відбуваєть ся дальше з добрим успіхом.

По завзятій боротьбі здовж зелїзничого шляху між Хризополем і Рудницею Українцї заняли місто Городище, здобуваючи велике число скорострільних крісів і ручних ґранатів.

Дальше на полудне українські війска не допустили до занятя війсками Денікіна зелїзничого шляху Одеса-Жмиренка і здобули Слобідку, яка лежить 96 миль на північний захід від Одеси.

Рівночасно відбуваєть ся завзятий бій між Українцями і дивізіями Денікіна на північнім крилї.

ПРОПАҐАНДА ҐЕН. ДЕНІКІНА ПРОТИ НЕЗАВИСИМОСТИ УКРАЇНИ.

Ґен. Денікін поручає польські часописи яко жерело для інформацій про українську справу.

(Від Української Місії у Вашінґтоні).

ВІДЕНЬ, 28. жовтня. — Українська часопись „Вперед", яка виходить у Львові, доносить, що головний штаб ґен. Денікіна орґанізує в заграничних державах пропаґанду в цїли поборюваня змагань до самостійної України. Інструкції і матеріяли має доставити для пропаґанди головний штаб Денікіна, який буде уживати до сеї цїли стацію бездротного телеґрафу в Севастополи, давній російській воєнній пристани на Кримі. Часописям, які приязно відносять ся до ґен. Денікіна, поручено печатати матеріяли, походячі з польських жерел, які будуть старати ся представити українську справу і українських провідників в лихім сьвітлї.

СТРАШНА НУЖДА У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Ратункова акція американських Українців.

(Від Української Місії у Вашінґтоні).

ВАШІНҐТОН, 24.-го жовтня. — Українська Місія у Вашінґтонї одержала нинї слїдуючу телеґраму з Каменця на Поділю, де є тимчасовий осідок Уряду Української Народної Републики:

„Сїмнайцятого жовтня с. р. приїхала до Каменця делеґація від польського міністерства заграничних справ. Члени делеґації, Почeньскі, Стрековскі і Кноль, привезли меморіял з описом нужди, яку терпить населенє східної Галичини. В меморіялї представлено, як Галичани в ранах, в голодї без одїня і без зарібків, втратили всю надію на поправу своеї долї.

„Селянські і панські поля лежать облогом за недостачею худоби і насїня. Війна відділила Галичину від всего сьвіта і галицький робітник не має змоги заробити на хліб, анї нема відки спровадити средств до житя. Людям з вищою осьвітою нема доступу до сіл. Чужі і свої купцї рабують народ з останного.

„По всїй Галичині ширить ся пошесть тифу, але нема шпиталів, лікарів анї лікарств, анї жадної санітарної помочи для хорих. Тисячі людий лежать в нужденних домах і помирають без догляду. Тисачі померших хоронять без домовини.

„Укранський народ східної Галичини вимирає і нема ратунку, як не буде кінця війни, як не отворить ся границь і не дасть ся зарібку населеню".

ВІСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

(На підставі часописий, одержаних з рідного краю).

Український Червоний Хрест.

„Вперед" повідомляє, що Український Червоний Хрест з днем 1. вересня зїстав признаний офіціяльно як рівноправна інституція нарівні з иншими.

Повстанці проти Денікіна.

З Каменця повідомляють, що в занятих Денікіном областях операції повстанців ведуть ся з добрими успіхами. Повстанцї Зеленого заняли Баришполь. Київ бльокуєть ся цїлковито так, що фунт хлїба коштує тепер 250 карб. В околицї Ніжина і Броварів оперує відділ Ангела. В катеринославській ґубернії повстанцї заняли Синельниково, Павлоград і Лозову. Повстанє вибухло теж і в Елисаветськім повітї.

Ще про здобутє Києва.

Варшавський кореспондент „Морнінґ Пост" перелїтав з Варшави понад большевицьким і українським фронтом до Києва і назад. Він знайшов Денікіна сильно укріпленого в Києві, який большевики були енерґічно боронили. Петлюра мав бомбардувати місто 36 годин. Тесаме робили й большевики, використовуючи 27 моніторів, які були на ріцї. Ґенерал Петлюра був ввійшов до міста на 5 годин перед Денікіном. Денікін признав Поляків як своїх союзників, але відмовив признати Петлюру, якого вважає за зрадника Росії.

На задах Денікіна.

Одеські ґазети повідомляють, що Бахмачи викрито большевицький заговір. Орґанїзація заговору обіймала весь донецький басейн. Всїх провідників заговору арештовано.

Суд наближаєть ся.

Озброєний кількасотний відділ повстанців здержав на Полтавщинї поїзд головнокомандуючого добровольської рамії ґенерала Маєвського. Завязав ся навіть кулеметний бій. Одначе охорона ґенерала відбила із великим стратами набіг й спасла „тим часом" свого ґенерала.

Нові українські середні школи на Поділю.

На Поділю з новим шкільним роком мають бути відкриті середні школи в с. Курткївцях, с. Отрокові, м. Балтї, м. Китайгороді, с. Тростянцї, с. Вороновицї і м. Чернятинї, або істнуючі будуть взяті на державні кошти. Для підготованя вчителів на Поділю відкриваєть ся пять семинарій та один учительський інститут в самім Каменци Подільськім.

Інтерновані у Львові.

В полевім судї на Замарстинівській улицї сидить вже третий місяць: о. Мих. Баричко зі Щирця, Василь Гординський з Глубокого, пов. Богородчани і о. Мосора зі Сколього. В відділї полевого суду в Бриґідках сидять: о. Кучкуда з Перемишлян, о. Прийма з Дулїб, о. Олїйник з Рогатина (який захорів на тиф і є на Клепарові).

Міністерство для Галичини.

„Ґазета Поранна" повідомляє, що міністерство для Галичини при українськім урядї зліквідоване, і міністер Семен Вітик покинув свій пост. Остав ся тільки диктатор др. Петрушевич аж до часу скликаня парляменту, в якім має вирішитись справа диктатури.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК УГЛЕКОПІВ РОЗПОЧАВ СЯ.

500.000 углекопів вийшло на страйк.

ІНДІЯНОПОЛІС, Інд., 30. жовтня. — Провідники орґанізації „Юнайтед Майнерс оф Америка" ухвалили на засїданю, яке відбуло ся в середу пополудни, візвати углекопів до страйку, який має розпочати ся о півночи з пятницї на суботу. Страйк обіймає юнії майнерів, які працюють в копальнях мягкого угля. Загалом вийде на страйк около 500.000 углекопів.

Відозву і осторогу президента Вілсона, який назвав страйк нелеґальним і безправним, відкинено. Анї один з присутних не виступив в обороні становища президента і правительства.

Правительство видало строгі зарядженя в цїли здавленя страйку, який може потягнути за собою цїлковитий застій в промислї і комунікації.

В РОСІЇ.

ПОБІДИ САВЄТСЬКИХ ВІЙСК НА ТРОХ ФРОНТАХ.

Савєтські війска розпочали новий наступ на Сибіри.

ЛОНДОН, 31. жовтня. — Нинїшна бездротна телеґрама з большевицької головної кватири доносить, що савєтські війска віднесли нові успіхи на всїх трох боєвих фронтах; проти Юденича, Денікіна і Колчака.

Телеґрама доносить, що 14 миль на полудневий захід від Петергофу савєтські війска розпочали успішний наступ. Савєтські війска у віддаленю 4 миль на північний захід від Ґатчини здобули становища неприятельських війск помимо сильного опору.

На полудневім фронтї савєтські війска здобули Дмитровск і Хроми, на полудневий захід від Орла. Над Доном здобули савєтські війска місто Медведєтская, беручи сотки полонених.

На східнім (сибірськім) фронтї большевицькі війска розпочали новий наступ, здобуваючи всї укріплені становища війск Колчака.

БОЛЬШЕВИКИ ДОНОСЯТЬ ПРО ДАЛЬШІ УСПІХИ В ОКОЛИЦІ ПЕТРОҐРАДУ.

Завзяті бої в околицї Ґатчини і Ґдова.

ЛОНДОН, 30. жовтня. — Большевицька бездротна телеґрама з Москви доносить:

„Червона армія — помимо сильного опору зі сторони ворога — заняла цїлий ряд сіл в околицї Ґатчини і посуваєть ся дальше наперед. На полудне і на схід від Луґи савєтські війска здобули також велике число важних місцевостий і переводять успішно наступ на полудневий схід від Ґдова".

В околицї Петроґраду, як се доносить звіт з головної кватири ґен. Юденича, війска ґен. Юденича були приневолені податися назад, коли большевицькі війска одержали сильні скріпленя. В останних днях однак вдало ся здержати дальший наступ большевиків і ґен. Юденич робить стараня передівсїм направити зелїзничий шлях, який веде до Ґатчини, а який зїстав сильно ушкоджений.

Ґен. Юденич знова жебрає помочи у Фінців.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС, 30. жовтня. — Критичне положенє, серед якого спинила ся армія ґен. Юденича, приневолило його правительство удати ся щераз до Фінляндії і просити її о поміч проти большевиків.

Голова північно-західного російського правительства, Ліяносов, прибув вчера з Ревая на анґлїйськім корабли до Гельзінґфорсу, щоби розпочати нові переговори з фінським правительством.

Премієр фінського правительства, Веноля, признає, що переговори відбувають ся, але він не одержав ще урядового предложеня. Він заявляє, що Фінляндія може евентуально дати поміч ґен. Юденичеви під услівєм, коли всеросійське правительство згодить ся на самовизначенє Карелії і коли аліянти будуть готові покрити кошти війни.

„Впрочім сю справу мусить порішити сойм, — заявив вкінци фінський премієр. — Фінський нарід згодить ся лише тоді, коли дістане ґарантію зі сторони держав аліянтів".

Фінська армія числить під теперішну пору около 35.000 жовнїрів, з чого 15.000 находить ся здовж російської границї.

Нинї прибув до Віборґа американський торпедовець. Він позістане тут, щоби опісля супроводити транспорти поживи, призначені для Петроґраду на случай його здобутя.

(Провінція Карелїя, яка є заселена племенами фінського походженя, обіймає полуднево-східну частину Фінського півострова і части ґубернії петроґрадської, олонецької і архангельської).

Армія ґен. Юденича в небезпецї.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС. 30. жовтня. — Помимо великої хоробрости і відваги, з якою ґен. Юденич розпочав при помочи 12.000 армії наступ на Петроґрад, иннї показуєть ся зовсім певно, що цїла його виправа на Петроґрад скінчила ся невдачою, коли ще не чимсь гіршим.

Большевицькі війска не лише розбили армію ґен. Юденича, але й прогнали її у великі багна на полудне і на захід від Ґатчини. В околицї Ґатчини відбувають ся під теперішну пору завзяті бої. Коли однак впадуть снїги, положенє армії ґен. Юденича буде безвихідне. У війскових кругах панує переконанє, що большевицький ґенеральний штаб після уложеного пляну втягнув армію ґен. Юденича в засїдку, з якої їй годі буде видобути ся.

Як тепер справи стоять, то армія ґен. Юденича не може надїяти ся з нївідки якоїсь помочи крім тої, яку одержують тепер від Анґлії. Одинока держава, яка могла би поспішити на поміч Юденичеви — се Фінляндія. Але на поміч Фінляндії російські реакціонери, а за таких вважають тут Колчака, Денікіна і Юденича, числити богато не можуть. Фінський нарід бачить у великій реакційній Росії небезпеку для своєї самостійности. З тоїсамої причини не можуть і Поляки удїлити помочи ґен. Денікінови проти большевиків і Українців.

„Таємничий корабель" зловлений.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС, 30. жовтня. — На фінських водах зловив анґлїйський торпедовець большевицький „таємничий корабель", який віз набір до „американського посольства" в Стокгольмі, призначений „для американського музею". Під набором прядива найдено величезну скількість большевицької лїтератури в анґлїйській, французькій і німецькій мові. Крім того находила ся велика збірка фільм, які представляють відносини, котрі панують в Росії під большевицьким режімом.

Закаспійський край в руках большевиків.

ТЕГЕРЕН (Персія), 30. жовтня. — Цїла область здовж російсько-перської границї між Каспійським морем і Афґанїстаном находить ся в руках большевиків.

Між совєтською Росією і Афґанїстаном панують приязні

Ґен. Денікін тратить довірє до аліянтів.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС, 28. жовтня. — Полковник Лестранґ Мелон, лїберальний посол до анґлїйського парляменту, повернув з небезпечної неурядової гостини в Петроґраді. Він оповідає, що Петроґрад не впаде сеї зими. Дальше оповідає він, що всякі вісти про незгоду між большевиками є неправдиві та що Ленін і Троцький працюють в повній згоді.

Полковник Мелон оповідає, що большевики набрали переконаня, що ґен. Денікін втратив довірє і поміч аліянтів та війшов в порозуминє з німецьким командантом балтійських німецьких війск, ґенералом фон дер Ґольцом.

Полковник Мелон оповідає, що був присутний, коли Троцький відбував перегляд війск в Петроґраді. Війска витали його радісними окликами, називаючи його „божим провідником".

В НІМЕЧЧИНІ.

В Ґданську надіють ся революції.

КОПЕНГАҐЕН, 24. жовтня.— В Ґданську грозить вибух большевицької революції з хвилею уступленя німецької залоги з міста. Радикальні елементи піднесуть голову і розпічнуть зовсім явно аґітацію проти теперішного суспільного ладу.

Загальне переконанє є, що до революції прийде в Ґданську рівночасно з новою революцією в Німеччині, яка є упляно вана Спартаками на день 9. падолиста.

На мурах Ґданська появили ся відозви з написею: „Нехай жиє революция. Нехай жиє диктатура пролетаріяту!". Серед мешканців міста панує переполох. Всї є того переконаня, що скорше чи пізнїйше місто мусить перейти через революційний огонь, який може принести місту величезні шкоди.

—o—

Латиське правительство уступило.

СТОКГОЛЬМ, 27. жовтня. — Премієр латиського кабінету Ульманіс уступив. Його місце обіймив соціяліст Емдерс,

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief,
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ ВІД ПОЛЬСЬКОГО ЗЛОЧИННОГО НАЇЗДУ!

ДЕНІКІН І УКРАЇНА.

(З львівського дневника „Вперед").

На Україні нині стрінули ся дві сили: правна національна сила українського народу, на чолї якої стоять головний отаман **Петлюра** та його уряд, і брутальна сила насильників, головою яких являеть ґенерал **Денікін.**

Ті сили не можуть розійти ся, як не можуть порозумітись. І коли не прийде вчасно антанта для посередництва, — кровава сутичка буде неминучою...

Наслідки будуть катастрофальні, бо торжествувати-ме хтось третий і тим третим скорше від усього будуть большевики.

Хто такий Денікін?! Кажуть, що він бореть ся з большевиками.... Так се було тоді, коли на чолї добровольчої армії стояли Корнілов і Алексіїв; коли сама добровольча армія складала ся з ідейних людий, не тільки старшини і козаків, але й невійскових, і не тільки Москалів, але й Українців, Поляків, Кавказців і инших... Ся армія робила чудеса, бо мала перед собою одну мету — поборювати большевиків, ворогів волї і культури.

Так тривало недовго. Забито Корнілова, умирає Алексіїв... Стає на чолї Денікін. До армії наїздять ґвардійці — ґрафи, князї, барони, всякі „фахові", полковники і ґенерали. Вони створюють „білу кость" і полонять „чорну кость" — сих демократичних прапорщиків та поручників, які своїм життєм здобули славу й орґанізацію добровольчої армії.

За „білою костю" приїздять „під охорону" армії всі прислужники царської Росії, яким ніде не було місця; поміщики, бюрократи, сатрапи. На чолї політичного відділу стають **Шульґін і Пуришкевич,** найбільші вороги московської демократії...

З того моменту загинула добровольча армія, бо загинула її традиція. Створюєть ся армія Денікіна, яка становить на меті збудувати „єдину, неподільну Росію", на чолї з імператором; відновити всю стару систему безправности і розбишацтва.

Ідея боротьби з большевиками відходить на другий плян. Замісць сього повстає ідея забору, ідея поневолення. Офіцирські відділи Денікіна захоплюють передівсім Кубань; розгоняють Національну Раду; вводять систему військової диктатури: насильно мобілізують населеннє і т. д.

Замісць того, щоб іти на сполученнє з Колчаком, що було цілком можливе на весні, замісць того, щоб, захопивши Харків, рушити на Воронїж, Курск, Москву, — армія Денікіна звертає в бік і рушає на Київ, заявляючи, що її завданнє — „завоюваннє України", а потім давнійша боротьба з большевиками.

Колиб Денікін щиро боров ся з большевиками і щиро бажав здобуття Москви й увільнення Росії з большевицького ярма, — він мусів би сам шукати піддержання з боку Петлюри, який протягом двох років провадить безупинну боротьбу з большевиками. Одначе він нападає на Петлюру; відбирає від нього Київ, хоч тимсамим змінює положеннє большевиків і погіршує становище проти-большевицької коаліції...

Річ ясна...

Йому потрібно створення „истинно-русскаго государства", яке булоб признане яко держава, яко виразник російської великодержавної ідеї. Доти, доки істнує добровольча армія на території Кубанї, або доки вона мандрує — по чужих краях, — Денікін є полководець а не правитель. І тільки з того моменту, як він посідає Україну від Збруча до Кавказу, з 40 міліонами населення, „житницю Европи", Україну, що дає величезний людський матеріял для армії, безмежну скількість хліба, цукру, соли, угля і т. д. —тільки з того моменту він являєть ся вже головою держави, а його армія — державним орґанізмом. Тільки з тої хвилї супроти савєтської Росії, яко державного тіла, виступає царська Росія — також яко державне тїло. То нічого, що підвалиною сеї Росії стає зовсім не московська країна; „побідителї не судять"...

І як протягом майже півтора року Кубань примушена була годувати Денікіна і його війско для того, щоб дати змогу їм напасти на Україну, так і Україна має бути визисканою до кінця, **щоб ударити потім силами чужого, завойованого народу на иншого ворога.** І тим ворогом скорійше мають стати Румунія і Польща ніж большевики...

Денікінови, Шульґінови і спілці ходить не за боротьбу з большевизмом, а за створеннє такого державного режіму, під охороною якого можна провадити „собираніє земли русской". І те „собираніє" розпічнеть ся боротьбою з сусідами, щоб поставити антанту перед „фактами"...

А большевизм — боротьба з ним можлива завсїди, боронити його **не стануть ніякі ухвали** Ради Пяти, ніяка Ліґа Народів.

* * *

Денікін не міг зачинити зовсім очий на дійсність. Він також, як і Колчак, проголосив засаду скликання установчих зборів. Але все те зроблено про людське око. Його представник в Парижи, ґен. Драґоміров, в інтервю із співробітником французької ґазети, заявив, що „з початку має бути військова диктатура а потім установчі збори". Як колись Столипін: „з початку заспокоєннє а потім реформи..." Відомо, що реформи в Росії принесла лише революція. Відомо, що й установчі збори, на випадок перемоги ученика Столипінського, ґенерала Денікіна, принесе третя російська революція.

Денікін належить до типу тих людий, які нічого не вчать ся і не можуть навчитись. Революція, большевизм, пробудженнє націй, кров, руїни, боротьба не на життє а смерть — все те проходить попри ґенерала Денікіна, все те його тільки ще більше утверджує в тому, що необхідно відновити старий стан; що необхідно обєднану Росію покласти до ніг Його Величности...

Денікін тип небезпечний для всього культурного сьвіта, що несе „порядок" на дуже короткий час, після чого революція має вибухнути з більшою силою і захитати ще сильнійше европейські держави. Думаннє ґенерала Денікіна примітивне, як примітивна його політична концепція: задусити революцію і все те, що з неї повстало. Він ненавидить революцію, бо вона скинула на землю його божків, до яких він призвичаїв ся і яким молив ся. Він боїть ся нового; він боїть ся демократії... та зрештою він не може думати инакше ніж його привчила стара Росія; неможе мати инших ідеалів ніж йому дала ся Росія; вірити в инші фази життя від тих, що знала Росія. Він є тільки ґенералом, звичайним російським ґенералом, якого доля виносить на верх політичного життя в Росії. Він волів би бути не політиком, який наказує, а якимось сатрапом. Але оскільки мусить стати політиком, остільки мусить впровадити в життє те, що дороге йому, старому російському реакціонерови і тим реакційним кругам, що довкола нього. Він може перемагати, або знищити тільки в імя своїх реакційних ідей, але не тому тільки, що він в їх вірує, а ще більше через те, що вони являють ся протилежностю революції, всього того, що ним особисто пережито, що ним особисто передумано, що так чи инакше його особисто зачеплено.

Тому він так легко вішає і розстрілює тисячі робітників і селян: з їх іменами звязана революція. Тому він нищить всїх Українців; заборонює українську мову, закриває українські школи, видавництва, наукові орґанізації, пресу: з усім тим звязаний розпад Росії.

Вчинки Денікіна примітивні, ненависть його сильнійша від розуму і такту.

Він не умів мовчати.

Не завоювавши навіть половини України, він починає переслідувати все українське. Не відбудувавши Росії, заявляє вже претенсії на Бесарабію, Холмщину і Галичину. Не створивши правительства, вже бореть ся з російською демократією...

Денікін — речник реакції, а реакція ніколи не відзначувалась політичним розумом. Нею завсїди володіли чуття а не льоґіка. Тому вона програвала всюди. **Тому й Денікін, не виґравши, вже програє свою справу.**

Передівсім, програє морально... В очах всеї демократичної Европи. Перед большевиками він стоїть сам. В атмосфері загального невспівчутя й неприхильности. **Стоїть, як насильник а не як борець за праве діло.** Бо навіть сама ідея боротьби з большевизмом тратить у своїй принадности після того, як Денікін проти неї висунув ідею голої сили, торжества баґнета...

Але він програє і фактично. Посуваючись на Україні завдяки допомозї українських війск, він тратить свої позиції на чисто большевицькому фронті. Тимсамим він доводить, що є нездатним до здавлення большевиків; що всякі успіхи проти большевиків треба поставити на рахунок української, польської і румунської армії, які одночасно робили натиск на червоні війска.

Напад його на Українців, які здобули Київ і находились під натиском большевиків, є прямий доказ того, що Денікін робить свої „завоювання" на рахунок иншого, — спосіб, який уживали Росіяни завсїди, почднаючи з XIV. століття.

Немає сумніву, що таким робом можна „завоювати", але повстає питаннє, чи можна удержати у своїх руках „завойоване"... Примір гетьманщини, що опиралась на 500.000-ній ґерманській армії, доводить, що ні...

І гетьманщина і німецьке панованнє розбили ся до нащадку.

Ні за Скоропадським, ні за Айхгорном, ні за Раковським, ні тим більше за Денікіном ніколи не ішов і не пійде український нарід. Він іде тільки за тим, хто являєть ся репрезентантом його національних і соціяльних ідеалів.

А свою волю він виявляв не раз, в Центральній Раді і Трудовому Конґресі — сотворити Незвисиму Українську Републику.

Тільки Петлюра і його правительство тепер бореть ся за сю ідею; тільки в імя сеї ідеї гинули в боротьбі Українці протагом останних двох років; тільки вона захоплює стомлені маси українського народу...

Проти сеї ідеї Денікін може виставити тільки силу, тільки насильство гнету... Все се, чим обдарував вже раз український народ другий російський ґенерал — Скоропадський.

Наслідки — рано чи пізно — будуть тісамі...

І рано чи пізно — Україна вибере собі право на спокійне, творче, незалежне життє!

Олександер Ковалевський.

ЛИСТ ВІД М. ГРУШЕВСЬКОГО

Чехія, Нове Місто, Резец.

Високоповажані! Панове!

Перед самим моїм виїздом з Парижа на інтернаціональну соціялїстичну конференцію до Люцерна, я отримав Вашу телеґраму з Шікаґо — за підписами д-ра Гриневецького, о. Струтинського, д-ра Сіменовича і добр. Кисіля, з зазивом — від Шікаґовського Віча — прибути до Америки. Я не відписав Вам зараз, бо не хотів збути того кількома словами, а не мав спромоги написати більше. Пишу аж тепер, виїхавши на малий спочинок на село.

Я дуже Вам вдячний за ту увагу, з котрою Ви поставились до моєї телеґрами. Дуже дякую всім землякам за ласкаві запросини прибути до Америки.

Дуже високо ціню прихильність і довірє до мене моїх заокеанських земляків, бо дуже високо ціню їх взагалі: я певний, що вони ще відограють велику ролю у великій будові нашого національного життя; з своїм досьвідом, набутим в найбільшій, першій републиці сьвіту, котра прийняла на себе таку велику всесьвітню ролю. Наш нарід, наша країна тільки що вступила на тернисту путь боротьби за незалежність. Ще на сїм шляху її чекають великі тяжкі бої з російськими, польськими і всякими иншими ворогами, і прийде пора і Вам, дорогі земляки, взяти в нїй безпосередну участь!

Я мав немалі трудности, поки добив ся можливости приглянути ся на місці міжнародній політиці. Переконавсь, що великі сьвітові правительства, які під теперішню хвилю взяли в свої руки долю „малих народів", просто засудили нас на політичну смерть, на розділ між Росією і Польщею, про око нібито вимовляючи нам якусь автономію в тих шляхецьких та московських пашаликах. Але нема тої сили, щоб той засуд смерти могла на нашім народі виконати, його невмирущу силу вбити! А на сей засуд, виголошений правительствами, мусимо ми апелювати до їх народів, і їх очі розкрити на сю ганебну, до неба вопіющу кривду.

В Европі мусимо передівсім звернутись до кругів соціялїстичних, котрі найбільше мають і мати-муть ще більше в найблизшій будучности послуху в тих поступових, незалежних кругах, до котрих мусимо відкликатись. Я з сею метою взяв мандат до інтернаціоналу від нашої мужицької партії, з котрою працював від часів революції — українських соціялїстів-революціонерів. Був на Люцернській конференції, де ми, українські делеґати, між иншим добились протесту против мирової конференції, що вона не хоче формально признати незалежности тих держав, які утворились на території бувшої Росії, України в тім числї, і резолюції проти польської окупації Галичини. Зимою хочу приготовити українську акцію на конґресї, що має бути в місяці лютім в Женеві.

Якою дорогою належить розбудити увагу американського громадянства і поставити перед його очима ту страшну кривду, яку робить Америка, піддержуючи супроти України політику французько-англїйську — от про що я хотів би з Вами порозумітись, і справді хотів би приїхати для сього до Америки, щоб довідатись добре, що Ви робите, що Ви робили і що можна й належить ще зробити в сїм напрямі. Але в найблизших місяцях я буду занятий в Европі. Хочу власне наладити постійну базу для нашої роботи за кордоном, пляновоі, систематичної, котрої не вело ся досї, котра не може вести ся руками урядників і дипльоматів, хоч би й українських. Думаю, що се я зроблю в Женеві, куди хочу в скорости виїхати. Зараз же скоро заложу таку украніську кватиру, Вас повідомлю, і Вашої участи й помочи у веденю справи попрошу. Також мушу помогти наладити ті інформаційні видавництва і той журнал наш для оборони нових републик Східної Европи, про котрі Вам писав. Покиж що прошу Вас, яко провідників шікаґовського віча, тою дорогою, котру знайдете найбільше відповідною, привитати від мене і подякувати всїм учасникам того віча за запросини і засьвідчити моє горяче бажанє як найскорше бути між ними.

З глибоким поважаннєм до Вас,

Михайло Грушевський.

2. IX. 1919.

АДРЕСА УКРАЇНСЬКОЇ МІСІЇ У ВАШІНҐТОНІ.

Інтересованим подаємо до відома, що адреса дипльоматичної місії української народної републики у Вашінґтоні є отся:

UKRAINIAN MISSION,
1960 Biltmore St., N. W., : : : Washington, D. C.

СПРАВА НАРОДНОГО ПОДАТКУ.

(Допись з Ню Йорку, Н. Й.).

Українські часописи доносили вісти з Парижа; що наші братя в Европі покладають велику надію на нас, проживаючих в Америці.

Вони відкликались до нас, щоби ми ужили всїх своїх сил і засобів, аби представити американському народови і конґресови Злучених Держав, що українському народови заподіяно страшну кривду на мировій конференції, відмовляючи йому права самоозначеня.

Чи ми потрафимо вивязатись зі свого обовязку як слїд. і чи ми зуміємо оцінити вагу своєї задачі, се залежати-ме від нас самих. Головною нашою задачею є звернутись до американської демократії, до американського народа; представити йому наші змаганя і сказати йому, що ми нічого більше не хочемо, лише справедливости. Щоби можна кождому Американцеви доказати і позискати його симпатію для української справи, нам треба засипати Американців книжками, брошурами та розкидками про терпіня наші, про знущаня Ляхів над нами, а на те все потрібно гроша. І ми повинні дати сей гріш, бо то наш обовязок яко членів української родини. Наші братя і сестри за океаном не лише гріш дали в обороні землї і волї, але і житє дають.

Ось послухайте, яку жертву несуть наші матери та сестри в землях, занятих ляцькими Гунами. **У Винниках** під Львовом — доносить „У. Голос" з Канади — польські салдати повитягали з українських домів дївчат і насилували їх публично. За висвободженє з рук польських дикунів треба було платити високі суми, нераз аж **5.000 корон.**

У Львові розповідав дня 8. червня с. р. польський підофіцир Янковский таке: Як тільки ми здобули Різуни, то перша наша робота була забрати худобу й инше. Коли хто противив ся, його вбивало ся зараз на місци; а инші салдати забрались до жінок, без ріжниці стану, і менї самому припала 12-літна дївчина.

В **Раві Руській** польські салдати знасилували в ночи з 23. на 24. марта дві інтерновані українські дївчинї: Анну Макунівну і Анну Цигівну з **Піддубець.** Польські салдати тримали обидві жертви за руки і ноги, а тимчасом другі салдати насилували їх по черзї".

От видите, дорогі земляки, яку „культуру польську" польські Гуни заводять на безборонних наших сестрах. Про сю „культуру польську" мусить довідатись культурний Американець і нашим завданем дати змогу йому довідатись; нашим обовязком, а головно місцевих У. Н. Комітетів, пійти слїдом товариства „Запорожська Січ", від. 117 У. Н. Союза. котре перевело ухвалу на своїм засїданю **наложити податок на кождого свого члена в сумі 10 дол.** І ся ухвала зістала принята одноголосно. Всї члени сего славного товариства згодили ся сей податок зложити в короткім часї.

Честь і слава їм за їх любов до своєї вітчини! А я певний. що як би не широкий океан, котрий дїлить їх від рідної землї, вони пійшли би і люто відімстили би ся на польських Гунах за „польську культуру" на нашій рідні.

Другий примір щирого сина України, котрий заслугує на признанє і прилюдну подяку, се жертва, яку зложив на руки У. Н. Комітету **д. Василь Булик** із Скрентон, Па. Сей добродій в протягу короткого часу жертвував на народний фонд $112.12. Се не милостиня, а справді жертва Українця, бажаючого волї і свободи свому народови; жертва Українця, котрий розуміє право й обовязок українського горожанина. Судячи по грошевій його жертві, можна сьміло сказати, що він не завагаєть ся і житє віддати за волю українського народа, бо патріотів пізнати по добрих дїлах, а не по красних словах.

Ану, братя земляки, „великі" і „меньші", розберімо і подумаймо, чи ми сповнили обовязки горожанина У. Н. Републики, що ми вже так посідали! Чи не пійти би і нам слїдом за товариством „Запорожська Січ" і д. Василем Буликом?

Остап Чухріенко.

ВШЕХПОЛЬСЬКЕ ВІЧЕ У ЛЬВОВІ В СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

В пятницю, дня 26. вересня с. р., відбули ся у Львові збори, скликані польською національною орґанізацією, **в справі постанови мирової конференції щодо провізорії у східній Галичині, а також заснования українського університету.** Зборам проводив проф. **др. Станїслав Ґломбіньскі.**

Перший реферував посол **Заморскі.** Зміст і тон його бесїди подібний зовсім голосам вшехпольської преси, яка заняла цїлком вороже становище супроти рішення найвисшої коаліційної ради. Постанова коаліції — се кривда для польського народу, на яку він ніколи не повинен згодитись. І хочби сойм, хоч би варшавський уряд се приняв, Поляки східної Галичини, а головно Львова, самі рішать свою долю.

Другий бесїдник, **ґр. Скарбек,** представив загально стан польської справи в Парижи, де він недавно був в делеґації. **Некорисне рішенне справи східної Галичини завдячити належить Анґлії, яка боїть ся конкуренційних впливів на Сході.** Та Поляки, опираючи ся о сильну, міліонову армію, самі рішать(?!!)

Такусаму меньше більше бесїду виолосив третий бесїдник, посол людовець **Бриль.**

Справу українського університету у Львові реферував посол **Дембскі. В часї, коли ще ведеть ся війна між Польщею і Україною, не може бути і бесїди про український університет, а тимбільше у Львові,** казав він.

Всї бесїдники порушували також масову еміґрацію польського елементу на захід, що сильно ослаблює польську позицію у східній Галичині. Посол **Бриль** сказав притім, що всупереч такій дезерції інтеліґенції, **польські села в західній Галичині вже нинї готові дати поважне число кольоністів для східної Галичини.**

Так у справі провізорії, як і університету предложено зібраним протестуючі резолюції. Резолюції в університетській справі не піддано на пропозицію посла Бриля під голосованне, **з огляду на се, що така ухвала могла би пошкодити польській справі в Парижи.** Офіціяльно заявив він притім, що цілий проєкт ради міністрів (польських у Варшаві) щодо заснования українського університету у Львові, про що коротко згадали дневники, се сфінґована річ. Падеревскі, щоби мати один атут більше проти незломної постанови коаліції, приказав раді міністрів перевести таку ухвалу, яко доказ, що Польща має як найбільші симпатії (?) для українського руху. Та коли би збори приняли протестуючу резолюцію, се моглоби ослабити польські дипльоматичні шанси.

В часї дискусії над рефератом прийшло до бурливого конфлїкту з одним із приклонників колишніх активістів, який виступив проти польської дипльоматії заграницею, головно проти Падеревского та Дмовского, вважаючи їх виновниками усіх невдач. Бажав він в тім дусї поставити резолюцію, та зістав серед крику випрошений зі салї.

ДОПИСИ.

CLEVELAND, O.

Збори в справі української народної торговлї.

Хто читає українські часописи, той може заувaжати всюди рух організаційний в ріжних галузях народної роботи. Тож не від річи буде згадати про народну роботу, яка ведеть ся межи Українцями в Клівленд, О.

На першім м'сци слідно народну роботу української громади при церкві св. Петра і Павла при В. 7. ул. Хочемо тут згадати за читальню, яка заснована за стараннєм кількох одиниць. Що неділі по вечірни сходять ся люди і діти до галї церковної, де показуеть ся поучаючі рухомі образи, а по тім слідують відчити на ріжні поучаючі теми. Люди з зацікавленем приходять та з задоволенем опускають галю, бо все щось нового та поучаючого побачать і почують. Згадати треба, що той провід в читальни провадять: місцевий сьвященик о. Филимон Тарнавський і дякоучитель п. Йосиф Буката.

Дня 28. вересня с. р. відбули ся в нас загальні збори в справі заснованя української торговлї в Клівленд, О. Наш душпастир, заповідаючи сї збори в церкві, заохотив людий і о 6-тій годині вечер зійшло ся до галї около дві сотки народу. Збори отворив п. Йосиф Буката, поясняючи зібраним цїль української народної торговлї. При тім сказав, що всяке сотворінє на сьвіті провадить боротьбу і то боротьбу о житє. А найбільше зі всїх сотворінь провадить боротьбу чоловік. Бо щоби жити, треба мати відповідні умовини до житя, якими є: пожива, одіж, воздух і т. п. Та щоби здобути ті умовини, треба бороти ся з ріжними перешкодами. А щоби бути побідником, треба мати силу, спосіб і відвагу. Сила може бути лише в солїдарности, бо де нема єдности, там нема і сили. Спосіб не меньше важний від сили, тож одним зі способів нашої боротьби має бути торговля, але до того всего треба відваги, бо тільки відважні здобувають свою цїль.

Дальші точки програми зборів подаємо до відома загалу на те, щоби і ті громади, в яких ще не зачинали над сим думати, взяли примір з тих громад, котрі вже почали дїло, та щоби не було ані одної української громади, де би не була своя українська торговля.

Цїль української торговлї:

1. Щоби український загал, який проживає в Клівленд, О., заінтересувати справами торговельними і промисловими.

2. Щоби наглядно доказати, яка користь матеріяльна і моральна є для загалу, коли спільними силами провадять торговлю.

3. Щоби охоронити Українців, які замешкують в Клівленд, О., від визиску в ріжний спосіб несовісними торговельниками.

4. Щоби злучити всїх Українців, що замешкують в Клівленд, О., в одну громаду, яка би мала спільними силами собі помагати.

5. Щоби старати ся о загальний добробут межи Українцями в Клівленд, О.

6. Заохочувати до науки провадження ріжними товарами торговлї, а коли хто поверне до рідного краю, щоб не дав запанувати над собою ріжним чужим торговцям.

Дальше слїдували питаня: „Чи треба нам нашої торговлї?" Всї одноголосно заявили, що треба. Назву приняли „Українська Торговля в Клівленд, О."

З огляду на те, щоби найбіднійший міг бути членом „Торговлї", ухвалено 10-доляровий удїл (шер).

Щоби з часом задля яких причин така торговля не перейшла в руки лише кількох одиниць, які би мали закуплене більше число шерів, проте ухвалено, щоби голоси були ограничені до числа 10.

Вибрано комітет, який має занятись виготовленем чартеру.

На тім збори замкнено, а люди розійшли ся домів з одушевленем та надією, що внедовзї будуть мати свою „Українську Торговлю".

Зборами проводив п. Йосиф Буката, а секретарював п. Василь Репужинський.

До всїх тих, що не були на зборах, відзиваємо ся: Лучіть ся всї Українцї, які мешкаєте в Клівленд, О., до новозасновaної торговлї. Така торговля має велике значінє для нас. Нехай не буде ані одного, котрий би не був спільником Української Торговлї. Удїл (шер) є так малий, що найбіднійший може бути членом. Най ніхто не говорить, що то тільки богатим торговля. Се дуже зла гадка, бо і найбіднійші можуть лучити ся та спільними силами собі помагати.

По виготовленю відповідного чартеру (чартер є на те, щоби удїли (шери), які закуповують люди, а також инші приписи торговельні, були забезпечені правом) відбудуть ся другі загальні збори, які напевно будуть оголошені в українських часописях. А тодї най кождий спішить на означений час і м'сце, та приступить до торговельної спілки.

Лише той, хто не бажає добра свому народови, а тимсамим і сам собі, най сидить собі дома. Але нема надії, щоби між Українцями в Клівленд таких богато було. Зрештою се покажеть ся найліпше на зборах.

Василь Репужинський,
секр. зборів.

ПОДЯКА.

Отсим складаю сердечну подяку Впр. о. Йосифови Чаплиньскому, парохови в Картерет, Н. Дж., та пп. Йосифови Мельникови, орґанізаторови Народної Торговлї, Іванови Пливакови і Михайлови Скочинцеви за всїх їх заходи і труди в справі музичного концерту, який мої дїти давали в Картерет в недїлю, дня 26. жовтня б. р. Дякую також всїм учасникам сього концерту, а особливо тим, котрі обдарували мого сина Осипа грошевими датками на нову скрипку для него. Спасибіг Вам, Родимці!

Осип Стеткевич.

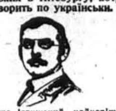
ПОЗІР СІЧ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

Отсим подаєть ся до відома, що другі збори новозаложеної Січи в Нюарку, відбудуть ся в недїлю, дня 2. падолиста с. р., о годинї 3-ій пополудни в гали церковній при Корт стр. Просить ся всїх членів, котрі вже вписані явити ся на згадані збори. 30

ЗА УРЯД:
Антін Гарматюк, предс.;
Василь Каськів, писар.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий специяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре специяліст недуг мужеських, котрий у-се своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

II. поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює В 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має напись з (MIDY) Уникайте підробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ). ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЕСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-гої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

НАЙНОВІЙШИЙ СТІЧЕР

Тим стічером направите черевики, робочі убраня, упряж, мішки і взагалі все. Заощадить Вам богато часу, бо шиє дуже скоро і міцно. Коштує $1.00 і додаємо ще 20 ярдів дратви і 2 голки. Гарантоване на 20 літ. Витніть се оголошене й залучіть $1.00 і пришліть разом до нас, а ми зараз Вам вишлемо.

Адресуйте: 128нс39

PEOPLE'S SUPPLY CO.,

Dept. 93, Sta. D, Box 51, NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли так, прочитайте слідуюче письмо.

ТЕПЕР ВИЛІЧЕНИЙ

хоч думав, що дальше лічене є викиненем гроший і втратою часу.

До Д-ра Геннона, 146 E. 14-та ул.:

Я чув ся недужий більше як рік, лічило мене богато лікарів на терпіня від нестравности і я не находив помочи. Я зауважав, що дальше лічене є викиненем гроший і втратою часу. Я зауважав, що др. Геннон переводить лічене поважних недуг. Я пішов в його досьвід і він поміг мені, як тут заявляю.

Він розглянув мій хронічний стан недуги, а по тижневім лічиню наступило у мене незначайне поліпшене. По трох тижнях я почув ся добре в всіх обявах, які я уважав за невиліченні, хиляв. Я зробив се заяву в користь д-ра Геннона, а для вигоди тих, котрі терплять хронічні недуги, щоби вони діпали ся де шукати властивої помочи. По тижневім лічиню через д-ра Геннона, пацієнти можуть осудити здоров у стані недуги, завдяки лічиню д-ра Геннона. Се важний доказ. вс—

З правдивим поважанем

THOMAS BROHAN,

May 22nd, 1919. 106 Grand St., Jersey City, N. J.

Оригінал повисшого письма і фотографію можна бачити кождого часу в моїм офісі. Многі многою виліченні пацієнти з Ню Йорку, Брукліна, Ню Джерзи і околиць охотно заявляють со здоровлять свої заяви з осягнених у мене результатів лічення і моєї методи.

Коли терпите на якусь нову скомплікований або застарілу недугу а потребуєте помочи специяліста прийдіть до мене безпровволочно, а я зроблю для Вас те, що мені зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без нікої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находять ся через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослабленe, кровні і скірні недуги, маячить ся Вам в очах, слаба память, слабі і нервові нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНОВАНЕ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

Dr. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділі і празники: сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ХТО НЕ МОЖЕ СПАТИ?

Нема нічого гіршого на сьвіті, як се, коли чоловік спрацьований, знеможений, не може в ночи заснути, і рано з постели встає немовби поломаний, або, як то кажеть ся, немовби на нім пів копи жита змолочено.. Се є хороба. Се є нервовість. Нервова система є поражена, ослаблена. Її треба поправити, инакше чоловік так ослабне, що з сего може попасти в поважну та небезпечну слабість. Нерви є розбурхані, розчулені, неспокійні і наслідком того сон не іде на очи. Треба успокоїти ті нерви, треба дати їм ліку. З малих незначних нервовостий, може повстати так небезпечна нервовість рівначка са смерти, ба ще щось гіршого, бо мертвий чоловік перестає терпіти, коли знова нервовий чоловік терпить стало. Тіло зачне дрожати, чоловік не може думати, всего боїть ся кождого руху та кождого шмеру; та здаєть ся йому, що в кожду хвилину упаде в якусь пропасть. Страшне терпіне. А сему можна помочи. Власть Злучених Держав признала помічним ліком на такі слабости Босакове Лічниче Гірке Вино, а власть Злучених Держав знає що робить! Тому в подібних випадках уживайте той лік. Ціни: 1 фляшка $1.00, 6 флящок $5.50, 12 флящок $10.00. Адреса:

BOSAK MANUFACTURING CO.,

434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Пишіть на пробу по одну фляшку скоро. (Огол.)

ЩО Є Є ПАТЕНТ

Хто може отримати патент. І про отримати патент і много инших потрібних і цінних інформацій находить ся в моїй українській книжці. Пишіть по неї днесь, а отримаєте її даром. — Пришліть мені модель або рисунок Вашого винаходу до провіреня і видання Вам моєї опінії. — Я маю 30 літ досьвідченя яко патентовий адвокат і можу провадити Вашу патентову справу як найкорисніше для Вас. — Стережіть ся нереґістрованих патентових фірм. Удавайте ся лише до РЕҐІСТРОВАНОГО патентового адвоката. — Пишіть днесь до свого адвоката: 91с03

A. M. WILSON, REGISTERED PATENT ATTORNEY,

Victor Bldg., Washington, D.C.

Один з прихильних листів.

Подаю до відома інтересованим читачам, а передівсім тим що займають ся винаходами і їх опатентованем, що коли не знають де вдати ся зі своєю патентовою справою, то нехай звернуть ся до A. M. WILSON, Registered Patent Attorney, Victor Building, Washington, D. C. Не треба випадками много шукати за добрим патентовим адвокатом, бо ліпшого не може бути як Пан Вілсон. Я також до його звернув ся з патентовою справою і переконав ся я, що він є чоловік великої чесности і справедливости. Він є правно реґістрований в Патентовім Уряді Злучених Держав і має трийцятьлітну практику яко патентовий адвокат. Я се знаю, бо сам переконав ся. Він провадив мою патентову справу і за його стараннями я узискав патент дня 22-го червня 1919 на мій виназід комбінації ліски і удки до ловленя риб.

На тім місци складаю мою щиру прилюдну подяку Пану Вілсонови.

Стефан Сливинський, Cressona, Pa.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода"

PITTSBURGH I HAMMOND

Мущини, женщини і діти є лічені на ріжні недуги без нїякої перерви в їх занятях, підчас коли їх дійсний клопіт лежить в черевнім хробаку зв. солітер.

ПРИСУТНІСТЬ ЙОГО ОБЯВЛЯЄСЬ:

Острі болї в жолудку і кишках, обложений язик, млоене, часте плюване, утрата апетиту з частим відчуванем голоду, бите серця, болї голови, заворот, шум в ушах, чорні обвідки під очима, омлїване від порожного жолудка, блідість лиця, нервовість, утрата амбіції, отяжлість членів, пригноблене і т. и.

ВИДИМІ ОБЯВИ: Уходять дрібні частини солітра. 130с140

Наша метода проганяе солітра протягом кількох годин без втрати часу заданої від роботи. Терпячі згголошують ся до нас зі всіх частин Злучених Держав. Коли хочете подужати, голосіть ся сейчас.

ASSOCIATED DOCTORS,

708 PENN AVENUE, 4th Floor, PITTSBURGH, PA.

Також

155 STATE STREET, 2nd Floor, HAMMOND, IND.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер. Неділі: від 9. до 12. в пол.

ДО МИТЯ ГУБИ,

до зубів і яко антисептичне средство до чищеня, Severa's Antisepsol (Северів Антисепсоль) нема ліпшого що до якости або ціни. Жадайте сего правдивого дорогого препарату в своїй аптиці. Ціна 35 цнт. і 2. цнт. податку.

ЯКО ЛІНИМЕНТ,

не найдете жадного ліпшого, ощаднійшого, і за так низьку ціну, як Severa's Gothard Oil (Северів Готарський Олій), котрий є звісний від 38 літ яко скуточне средство на усмирене місцевих болів. Ціни: 30 центів і 2 центи податку, або 60 центів і 3 центи податку.

ВАШИХ НИРОК

заданем є виконати певну скількість праці кождого дня. Єсли вони є слабі або схорілі, їх здібність до праці є зменшена. Урегулюйте їх непорядки через ужите Severa's Kidney and Liver Remedy (Северові лікарства на нирки і печінку). Ціни: 75 центів і 3 центи податку, або $1.25 і 5 центів податку.

ЗДЕРЖІТЬ ТОЙ КАШЕЛЬ!

Не дайте йому вкоріните ся на цілий протяг зими. Позбудьте ся його. Вдженіть його, уживаючи широко-звісне, гідне довіря, приємне, ідеальне і скуточне лікарство, котрого назва є

SEVERA'S BALSAM for LUNGS

(Северів бальзам на легкі), котрий скуточно лічив кашель і перестуду аж від року 1881, коли зістав по раз перший офірований публиці до випробуваня. Від того часу його взятість зістала утривалена в лїченю кашлю, перестуди, утрудненого віддиху, хрипки, болю горла і спазматичного крупу. Приємний в уживу. Діти як рівнож дорослі його люблять. Не містить в собі наркотиків. Продаєть ся по всіх аптиках.

Ціни: 25 центів і один цент податку. 50 центів і 2 центи податку.

ІНФЛЮЕНЗОЮ

або звиклою перестудою належить запобіжити ся сейчас. Взяти одну або дві Severa's Cold and Grip Tablets (Северові пастилки на біль голови і невральгію) аж столець буде вільний. Відтак брати по одній що 3 або 4 години аж пожаданий успіх осягнеть ся. Купіть пуделко тих пастильок за 30 центів і 2 центи податку.

ЗАПІР

скоро усунеть ся, функціоноване печінки побудить і зуважить сі в короткій загальне поліпшене, коли Severa's Liver Pills (Северові пілулки на печінку) у жити на вечір. Наслідки появлять ся рано без різаня або злих наслідків на будуче. Ціна 25 центів і 1 цент податку.

ЗДЕНЕРВОВАНЄ

є лихим станом нервової системи і вимагає усмиряючого, загодячого, а рівночасно достаточно побуджаючого тоніку. Берїть Severa's Nervoton (Северів Нервотон) в дозах приписаних, або в короткій бути на дорозі до здоровленя. Ціна $1.25 і 5 центів податку.

Северові Лікарства Фамілійні є продавані по аптиках всюди. Жадати належить Северові Лікарств, не приймати підроблених. Коли не можете їх дістати в своїй місцевости, просимо надіслати замовлене просто до нас, з залученем належної суми разом з податком. 130с136

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

УКРАСИ СВОЄ ВОЛОСЄ.

Відсьвіжи своє волосе. Здержіть випадане волося. Усуньте порплі. Плекайте волосе, щоб росло буйно і мало полиск. Се можете осягнути, коли ужиєте 124с133

DERMAFUGA.

Вона дає поріст, усуває порплі і свербленє, здержує випадане волося. Ми вишлемо Вам пробку за одержанем 10 цнт. на оплату пересилки.

ARGIL SPECIALTIES CO.,

Box 37. Philadelphia, Pa.

ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ

Вишліть $5.00 на мій чудовий новий № 3 ЕЛЄКТРИЧНИЙ ПАСОК. Носіть його 60 днів а коли опісля будете з него цілковито вдоволені, що сей пасок зробив Вам більше добра, ніж всі другі ліки і лікарі вся. Ви коли-будь мали, то зверніть сейчас А Я ЗВЕРНУ ВАМ $5.00. Ся оферта є добра лише для людий слабих на Ревматизм, Невральгію, Параліж, Болі голови, Безвладність в хребті, Нервовість, Пропасниця, Долягливости Жолудка, Утроби і Нирок, скриті недуги у мущин і женщин або БОЛІ. Пасок для мущин заосмотрений в спеціальний СКРІПЛЯЮЧИЙ суспенсор. Пасок для ЖЕНЩИН заосмотрений в спеціальний женський апліватор, пришліть $5.20. На спеціальний РЕВМАТИЧНИЙ і ПАРАЛІТИЧНИЙ Пасок, з апліватором на ноги, рамена, коліна, лидки, карк і т. д., пришліть $6.00. Осторога: Стережіть ся так званих „електричних" пасків, яких дають „даром" з годинками, з юбілерськими річами, або продають їх по дуже дешевих цінах; вони є безвартісні. Мої паски є зовсім відмінні, бо можна їх мати в ночи, в часі спаня або під убранем в часі праці, кождого часу і в кождім місци. Усмиряний і живлючий вплив електрики можна відчувати вже перед наложеним паска на тіло. Пасок не стрясує і безпечний. Негайна поміч і незаводить. Я подержую сего, що обіцюю. Коли Ви волите заплатити за пасок таки при доручению Вам, вишліть 10 цнт. тепер а я вишлю Вам C. O. D. Подайте в листі міру бажаного паска. — Адреса: 103,05ч—

A. P. OWENS, 152 W. 14th St., Ukrainian Dept., NEW YORK, N. Y.

ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ РОДИНУ І МАЄТОК В КРАЮ!

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,

1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

ПОЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ СПРАВИ СОВІСНО І СКОРО.

ХТО ХОЧЕ довідати ся про родину в краю;

ХТО ХОЧЕ вислати гроші або пакунок до краю:

ГРОШІ ВИСИЛАЄМО ДО КРАЮ ПІД ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ ПОЧТОЮ АБО ТЕЛЕҐРАФІЧНО.

До Галичини в галицьких коронах, до Буковини в румунських левах. На Буковину давних корон не можна посилати з Америки і Канади — тільки румунські гроші. Пакунки до краю з всякими річами, як: одіж, біле, полотно, матерії на убране, черевики, сведри, теплі сорочки і т. д. висилаємо безпечно, скоро і дешево. Кождий пакунок асекуруємо. Оплата за перевезене з Шікаґо аж на місце в краю враз з асекурацією, виносить по 18 центів від фунта ваги.

ХТО ХОЧЕ мати певну відомість про услівя виїзду з Америки;

ХТО ХОЧЕ довідати ся як і коли мож спровадити до Америки або Канади рідню з краю;

ХТО ХОЧЕ правдиво порадити ся про свої краєві справи маєткові, спадкові і фамілійні — нехай зайде або напише до

Українського Бюра

ДЕ КОЖДОМУ ВСЕ РЕТЕЛЬНО І ЯК НАЙЛІПШЕ ЗАЛАГОДЯТЬ І ВИЯСНЯТЬ.

ХТО НЕ ЗНАЄ, як тепер адресувати до краю, нехай свій готовий лист до родини принесе або пришле до нашого Бюра — а тут йому випише ся докладну краєву адресу і лист вишле ся до краю. На почтову оплату треба нам враз з листом до родини прислати 15 центів на реґістрований лист.

КРАЄВІ ГРОШІ в теперішних часах мають в відношеню до долярів низький курс. Дуже добра нагода для таких, що хочуть їхати до краю — набути вже тепер краєві гроші, бо в короткії краєві гроші підуть значно в гору і треба буде за них в недалекім часі далеко більше платити в долярах, як тепер. Гроші посилаємо після денного курсу. Посилати треба до нас доляри в округлих сумах, в ми вишлемо кождому ресит, кілько родина отримає краєвих грошей.

БЮРО ОТВЕРТЕ ВІД 9. РАНО ДО 8. ВЕЧ.; В НЕДІЛІ ВІД 3. ПОПОЛ. ДО 8. ВЕЧ.

На письменні запити відповідаєсь сейчас. — Всякі письма, монеї-ордери, чеки, виписувати і адресувати так:

AMERICAN EUROPEAN EXCHANGE,

1011 MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILL.

ВІД 25-ть ЛІТ

БОГАТО РОЗУМНІЙШИХ ЛЮДИЙ КОРИСТАЛИ З НАШОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА

ВИСИЛАЮЧИ ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ, КУПУЮЧИ КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ, ПОЛАГОДЖУЮЧИ СПРАВИ НОТАРІЯЛЬНІ І проч.

БУЛИ ВИ МІЖ НИМИ?

ТА САМА АДРЕСА ВІД ПОЧАТКУ:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,

141 WASHINGTON STREET, NEW YORK CITY

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошення женитьби не приймаєсь).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеть ся до: GREENWICH LABOR AGENCY, 120 Greenwich Street, New York, N. Y. 124—

ДРУКАР-ЗЕЦЕР, пошукує заняти в українській друкарни. Адреса: PRINT український друкарни. Голосить на адресу: PRINTER, c|o De La Paix, 112 W. 49th St., New York, N. Y.

Пошукую свою краянку Ю. КРЕСТИНЕЧ, котра має перебувати в Шенандоа, Па. Хтоби про неї знав, або вона сама, зволить в дуже важній справі зголоситись до: JOHN PAVLOSKY, P. O. Box 3, Haselton, Ohio. 128-31

Пошукую свою сестру АНАСТАЗІЮ ГАТАЛЕВИЧ, по мужу Троянов, з села Свіржова Руска, пов. Ясло, Галичина. Перед з роками перебувала в Індіянополіс, Ind. Хтоби про неї знав, або вона сама, зволить зголоситись до: ANASTAZIA GULA (Chulyk), 557 Market St., Newark, N. J. 30-32

Посилайте гроші своїй родині до краю тільки через Американсько-Українське Бюро в Філядельфії. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc. 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

Пошукую свого знакомого МИХАЙЛА ЗІОБРИЦЬКОГО в дуже важній справі. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголоситись до: DMYTRO SOLOMCHAK, 1399 Michigan Ave., Detroit, Mich. 29-31

Пошукую в важній справі своїх товаришів: Іваґа Кузьму, Василя Пянчука, Федя Николюка і Иосифа Аксаміта. Перед війною перебували в Канаді. Хтоби про них знав, або вони самі, зволять зголоситись до: SAM LANDYGA, Box 26, St. Anthony Falls, Minneapolis, Minn. 129-31

Пошукую свого брата ЯКИМА ДВИЗІНСЬКОДО, з села Красноставці, пов. Снятин, Галичина. Перебуває в Норт Дакоті. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголоситись до: HARRY DWIZINSKI, 622 E. Congress St., Detroit, Mich. 30-32

Пошукую свою сестру АННУ КІЩАК, з села Опэка, повіт Цішанів, Галичина. Виїхала перед війною в північну Америку. Може хто знає де воно або сама най зголосить ся до: Señor F. Misler, IVAN KISCHAK, vid polski, San Martin 666, Buenos Aires, Argentine, Brazil. 30

Пошукую в дуже важній справі брата ВАСИЛЯ ВІНТИШИН, з села Бротвічка, повіт Заліщики, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголоситися до: NICK WIJTYSZYN, B x 75, Eckley, Pa. 30-32

Пошукую свого брата ГРИНЬКА ЛОВЧИЩИН, з села Калужів, повіт Підгайці, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголоситись до: HANKA DORCARK, 1202 Edwind St., Huntington, N. J. 30-32

Пошукую в важній справі свого брата, СТЕФАНА БУСУ, з села Воля Нижня, пов. Сянік, Галичина. Хтоби про него знав або він сам, зволить зголоситись до: АННА ПРОЦАК, 42 Washington Ave., Elizabeth, N. J. 126-37

Пошукую свого сестринця НИКОЛУ ВИНКОВСЬКОГО і свого шваґра НИКОЛУ ТУРЕЦЬКОГО, обі з Самотурки, повіт Гусятин, Галичина. Перебувають оба в Канаді. Хтоби про них знав, або вони самі, нехай в дуже важній справі зголосять ся до: JOHN KOSARCZUK, Box 234, Guyahoga Falls, Ohio. 128-30

Гриць Мисюра, з села Пристань, повіт Жовква, Галичина, пошукує свого брата, АНДРУХА МИСЮРУ, котрий перебуває в Америці через довший час, а родина не має вістки про него. Хто чув про него або знає де перебуває, або таки він сам, хай буде ласкав написати до родини на повисшій адрес. 130

ХТОЄН з родинцїв хотів приняти за свою дочку опущенне дівчину, котрій вмерли родичі, і котру тимчасово удержує мачоха. Ласкаві зголошення можуть слати лише бездітні під адресою: PETRUNELA BARYK, R. F. D. B.x 85, Mundy Place, Great Meadows, N. J. 30-32

Де є ШИМОН ТУЗО, котрому померла жена і полишила для него гроші. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголоситись до: ANNA DYCZKO, 82 So. Park St., Elizabeth, N. J. 129-32

ПОТРЕБА молодого мущину до ведення кореспонденції. Легка робота, добра платня. Голосить до: BOOK STORE, 415 E. 5th St., New York City. 29-30

Американсько-Українське Бюро в Філядельфії є одиноке українське товариство в Америці що має шифкарти до краю і з краю до Америки. Адреса: American Ukrainian Bureau, Inc. 322 N. 8th St., Philadelphia, Pa. 118—

ПОТРЕБА кравця до нової і старої роботи. Добра платня. Голосити ся до: A. PASICHNYK, 513 E. 16th Street, New York, N. Y. 30-35

Пошукую свого шваґра ГРИЦЯ СТЕЦЮКА, з села Гуменець, повіт Самбір, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: WASYL CZERNEC, 29 Preble Ave., N. S. Pittsburgh, Pa. 30-1

ПОТРІБНО СТЕНОҐРАФІСТКИ І ТАЙПРАЙТЕРКИ Українки до українського офісу. Пожадане знане стеноґрафії і писаня на машині в українській і англійській мові. Зголошеня до Канцелярії У. Н. Комітету, на адресу: UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE of U. S., 30 East Seventh Street, New York City. 30-34

Пошукую СЕМАНА КІБЮКА і ЮЛЮ САНДЕЦЬКУ, доньку Теод. Сандецького, котрі мешкали в ресторації під ч. 881 Іст 79. улиця, і випровадились без прощаня з властителем поміщкової доньку $75. Хто пришле мені адресу вище згаданих, тому заплачу $10 нагороди. Властитель: B. LUGOWE, Liberty Restaurant, 881 East 79th St., Cleveland, Ohio. 30-32

ЗМІНА АДРЕСИ.

Всім інтересованим подаю до відома, що моя теперішна адреса така: PAUL LOZINSKY, 44 Doerr Street, N. S. Sta., Pittsburgh, Pa. 29-50

ПОЗІР! Небувала нагода. Хто хотів би заробити $300 не опускаючи теперішного заняття. Образоване не конечно вимагане. Пишіть залучаючи 2-центову марку на відповідь на адресу: 126-31

THEODORE KRZYZANOWSKI, 42 Essex St., Springfield, Mass.

25 найкрасших видів Ню Йорку і цінних книжок даром. Залучіть 5 центів марками на пересилку.

Адресуйте: 117ч

UKRAINSKA KNYHARNIA, 41 E. 7th St., Dept. L, New York, N. Y.

БОЛГАРСЬКІ ЧАЄВІ ТАБЛЄТКИ

є найліпшим проти запору, нестравности, квасів жолудка, вонючого віддиху, недомагань жолудка, долягливости нирок і печінки, забурення кишок, перестуда, грип, дрощі, болї головы. Болгарські Чаєві Таблєтки обновлять Ваше жите так, що будете почувати ся як бувало в молодшім віці. Причиною задля якої сі славні таблетки уживає так много людий є се, що вони приносять спасене. Замовіть десять коробок сьогодня по специяльній ціні $5.24 а одну коробку за 75 цнт. включно з податком. Ся оферта є задля познакомленя. Продаєсь лише через *MARVEL MEDICINE CO., 29 Marvel Bldg., P. O. Box 963, Pittsburgh, Penna.* 120-30

НОВІСТЬ

Вже вийшла з друку і продаєть ся книжка під заголовком

ІСТОРІЯ БОРОТЬБИ ВІРИ З НАУКОЮ

Написав ДЖ. ДРЕПЕР.

Переклав з 21-го англійського видання М. Павлик.

Ся книжка вже звісна широкому загалови є друкована на добрім книжковім папері великого формату, обнимає поверх 300 сторін друку, коштує з пересилкою $1.50. 121-130

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA im. T. SHEWCHENKA, 168 E. 4th St., New York, N. Y.

Коли би Вам сказав хтось, що в певнім місци можете найти $10.00, то чи Ви не лишили би? Тут якраз маєте нагоду, бо заощадите $10 до $15 на кождім убраню або плащи купленім у нас. Коли оплачуєсь шторинниким кравцеви купувати у нас, то я не бачу причини задля якої Ви не мали би зашадити собі видатку, через купно впрост у нас. Робимо всякі убраня і плащі на замовлене. Тепер ми дістали 3,000 ярдів синього сердюку, гарні сурдути на верх і плащі, з яких можемо Вам зробити убране і плащ і заощадити Вам від $10 до $15. 88с—

S. LEVINE,

471 Clinton Ave. N., Rochester, N. Y.

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

до Галичини, Польщі, Румунії і Чехо-Словакії по найнизших цінах. Доручене запевняєсь. 130—

EMIL GERMANUS, мировий судія

185 Springfield Ave., Newark, N. J.

Оснований 30 літ.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Перед виборами в Ню Йорку.

Як звичайно, коли надходять вибори, тоді разом з ними приходить велика політична боротьба. Тому, що кождий образець з житя Ню Йорку свідчить про житє цілої держави, ми постараємо ся переповісти бодай в головних зарисах ту політичну боротьбу, яка провадить ся тепер в тім місті.

Найсильнійшою політичною партією в Ню Йорку є демократична, знана під іменем „Таммани Гол", провідником котрої є Чардз Морфи. Ся партія вибирає до всіх громадських, стейтових і державних законодатних тіл більше ніж дві треті послів з Ню Йорку. „Таммани Гол" уважає ся радикальною галузию демократичної партії. Знова у нутрі „Таммани" від довшого часу кипіла боротьба між независимцями, а так-званим „босам", або диктатором Морфи. Провідником независимців був Віліям Рандольф Герст. Ся боротьба довела в сім році до того, що Герст явно зірвав зносини з Морфим і виповів йому безпощадну боротьбу.

Про самого Герста можна сказати, що він є американським Нортклifом. Майже в кождім великім місті Злучених Держав Герст має свої газети, за помочию котрих попирає або побиває політиків. Герст є радикальний демократ. Він хоче націоналізації зелізниць, копалень, фабрик і т. п. Він є ворог Анґлії, бо вона держить в неволі пів сьвіта. Герст є ворог ріжних тростів. Тому за Герством стоїть велике число здорово думаючих горожан. Герстові газети мають найбільше читачів.

Донедавна Герст був головною підпорою „Таммани Гол". Герст потрафив перемінити цілий стейт Ню Йорк з сильної твердині републиканської на сильну твердиню демократичну. При останних губерніяльних виборах він потрафив вибрати губернатором демократичного кандидата Алфреда Сміта. При міських виборах Герст потрафив побити Мічеля і вибрати мейором Ню Йорку демократа Гайлена.

Тепер жеж „Таммани" стратила Герста, стратила отже свою найбільшу підпору. „Бос" Морфи не лише стратив приятеля, але й зробив собі з нього явного ворога. Причини того таки: Губернатор Сміт, будучи кандидатом, заявив, що буде змагати до державної контролі всіх суспільних богатств, які находять ся в приватних руках і буде поборювати трости. Тимчасом в рік по своїм виборі губернатор Сміт іменував адвоката зелізничого тросту найголовнійшим судією в стейті. Герст протестував, але дармо, бо Сміта попер „бос" Морфи. Сміт є за тим, щоби трамваєву їзду піднести з 5 на 10 центів. Герст протестує. „Бос" Морфи попирає Сміта. При вибираню кандидатів до надходячих виборів Герст напирав, щоб вибирати людий, котрі обстоювалиб інтереси народу, але даремно. Морфи вибрав на кандидатів людий, котрі є агентами великих тростових компаній, отже будуть попирати трости. Сього було Герстови забогато і він зірвав з Морфим.

Починаєть ся тепер боротьба. Герст побиває своїми газетами декотрих кандидатів „Таммани", головно тих, що стоять на услугах тросту і в політичній орієнтації є залежні від „боса" Морфи. Герстову політику попирає мейор Гайлен. Вибори надходять, а „Таммани" остала ся без газет. Тепер була кудись кинутись. Тепер деякі незначні републиканські газети попирають „Таммани".

При останних міських виборах всі нюйорські дневники, числом 12, йшли проти демократичного кандидата Гайлена, а попирали републиканина Мічеля. Гайлена попирали лише дві Герстові газети: „Ню Йорк Амерікен" і „Ню Йорк Джорнал". Герст побив усіх і вибрав Гайлена мейором Ню Йорку. Нині проти Герстових газет йдуть знова всі газети.

Герст отже є небезпечним ворогом „Таммани", так як рік тому був доброю підпорою. Щоби його якнебудь ослабити, „бос" Морфи затровив на нього губернатора Сміта. Сміт закидає Герстеви нечувані річи і кличе його на публичну дискусію до „Карнеґі Гол". Але Герст відповідає, що „не має інтенції сходитись з губернатором Смітом публично або приватно, політично або товариськo". — „Я — каже Герст — не требую сходитись з ним, бо не кандидую на уряд, ані не хочу сходитись з ним задля товариської приємности, бо не нахо-

джу сатисфакції в товаристві горбатих політиків. Губернатор Сміт стратив довіре усіх горожан нюйорського стейту".

Відповідаючи голові комітету, що замовив був салю на публичну диспуту між Смітом і Герстом. Герст каже: „Ви не потребуєте держати білети для моїх приятелів на Ваші збори, бо я не маю такого приятеля, що хотів би находитись у Вашім товаристві. Роздайте всі білети для молочного тросту і для трамваєвого тросту і для політиків, котрих сі трости мають у своїй власности".

Реорганізація Січи в Джерзи Сіти, Н. Дж.

Заходом Українського Народного Комітету в Джерзи Сіти відбудуть ся січові збори в неділю, дня 2. падолиста с. р., в церковній гали при Ґрін і Сусекс улици, точно о 12. годині в полудне, в ціли зреорганізованя місцевої Січи. Комітет взиває всіх громадян, в яких ще дух козацький не вмер, прибути на сі збори і вступити в ряди местників за кривду, заподіяну нашій вітчині. Головний реферат про значінє Січий і їх задачу виголосить делеґат від Січової Орґанізації Українців у Злучених Державах. Українська Громадо в Джерзи Сіти! Довго ми спали. Час вже вставати. Нас вітчина кличе. Ставаймо в січові ряди і будьмо готовими, як нас покличуть. Нехай не бракне ані одної душі на тих зборах! Покажіть, що ми потрафимо заложити Січ, яка станет ся взірцем для всіх других. Нехай день 2. падолиста буде відродженєм всіх наших заспалих сил.

І знов концерт молодих наших артистів.

В послідну неділю, 26. жовтня с. р., відбув ся музичний концерт дітий панства Стеткевичів з Джерзи Сіти — в Картерет, Н. Дж. Виступали: 14-літна панна Віра, 11-літна панна Надя і 8-літний Осип. Всі діточки се правдиві артисти, з великим талантом музичним. Концерт в Картерет випав ще гарнійше ніж у Перт Амбою, а то тому, що воздух був холоднійший і обширнійша галя. Народу зібрало ся повно. Були не лише наші Українці, але й угрорускі Українці, Словаки і Мадяри. На сім пописі були навіть місцевий мейор міста п. Герман (він мав промову до людий), судія п. Гейл і шеф поліції п. Геррінґтон, котрі подивляли великий талант виконавців концерту, особливо малолітнього Осипа. Одушевлене на гали було таке велике, як рідко. Наріди дуже щиро оплескував наших молоденьких артистів, а для Осипа навіть зложили на нову скрипку. — Подав о. Чаплинський.